

ОД ИСТОГ ПИСЦА:

НАРОДЊАКОВА СМРТ
НЕДЕЉА ПАЦОВА
ТАЈНА ЦРВЕНОГ ЗАМКА
ПОМОР И СТРАХ

Вуле Журић

ФОРЕНЗИКА ИТАКЕ

Најбоље и нове љиче

■ Laguna ■

Copyright © 2019, Вуле Журић
Copyright © овог издања 2019, ЛАГУНА

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Поражени су йоражени и йу нема никакве мудросйи.

Давид Албахари

Садржај

УМРИ МУШКИ	9
Бомбашки процес у Л. А.	11
Ventilator Blues	13
ДВИЈЕ ГОДИНЕ ХЛАДНОЋЕ	25
И рече један док су коњи пишали	27
Менструалну крв на пијаци мужеви продају за марке	29
„Њихова свирепост воли тајну“	34
Мулијин руж	37
У КРЕВЕТУ С МАДОНОМ	39
Miss you Божо Сушец	41
Дан црне кафе	46
Sweet Home Alabama	60
Неки дани су бољи	66
ВАЛЦЕРИ И СНОШАЈИ.	71
Прољеће је гадно, нарочито ноћу	73
Тихи, скоро ненаметљиви прелази у романтизам	78

Стонси.	87
„Пристао сам, бићу све што хоће“	92
КАТЕНАЧО	99
Венчање у округу Чироки	101
Nora decubitus	109
Полка севдах блуз	124
Јаребице које убијају	136
Ентропија	147
„Осветници Косова“ у епизоди:	
Освајање Качаника	163
Дани сира и војне музике	175
ТАЈНА ЦРВЕНОГ ЗАМКА.	187
Младић на Тасосу	189
Аграмерски домино.	201
Одлазак у киленц	210
Елегија за филџан и даљински управљач	224
Гаврилов принцип.	234
ФОРЕНЗИКА ИТАКЕ (НОВЕ ПРИЧЕ).	257
Орлови поново лете.	259
Крвава порота	283
Бели Стојко и Црни Милојко	296
Побратими	305
Форензика Итаке	328
<i>Неколико њишичевих најомена.</i>	<i>339</i>
<i>О њисицу</i>	<i>341</i>

УМРИ МУШКИ

Бомбашки процес у Л. А.

Јуче, баш негдје у ово вријеме, чекао сам трамвај. Дошла је двица. Била ми је сасвим довољна једна двица. Ушао сам у њу. Није било баш много мјеста унутра, па сам стао тамо гдје се не смије стајати. Знате, то је онај проклети зглоб. Ту се под стално окреће и страшно је интересно посматрати све то како врлуда тамо-амо.

Прошле су двије-три станице, кад уђоше три ревизора. Кружиле су приче да иду по двојица у групи. Али, у овој причи било их је тројица. Можда је ово нека специјална група. Нешто као „Принц Еуген“, помислих. Трамвај је кружио, кружиле су приче. Много тога је кружило.

У тренутку ми се учинило да немам карту. Касније сам је пронашао, али тада је прича већ била готова. Трамвај никако да стане. Баш ме интересује шта је даље било.

Елем, почео сам очајнички да лупам по прозору. Убрзо је стакло попустило. Морало је, јер да је остало читаво, прича би била шућ-мућ па проспи. А овако, их!

Трамвај је управо стао на црвено, а ја сам излетио кроз разбијени прозор ко фурија. Прешао сам улицу и потрчао кроз парк. Зачуо сам повике иза себе. Раја из трамваја је навијала. За мене, наравно. А она тројица су већ трчала за мном. Био сам на мосту. На трен се осврнух. Добро су прашили, њих тројица.

Да нису допинговани, помислих.

Улетио сам у други трамвај. Понадао сам се скором завршетку ове приче. Али, матрак. Јавили су возачу да сам у његовом возилу. А било је то његово возило. Зауставио је то своје возило и кренуо према мени. Раја га је задржавала колико је могла.

Тада сам угледао страшан комад. Гледала ме је из другог трамваја. Да ли би пристала да је у причи, заједно са мном?

Неки Циганчић је развалио врата и ја сам излетио напоље.

Био сам на крајњој станици. Мислио сам, ту се завршава њихова територија. Онда су ме та тројица баш спопала.

„Имаш карту, момак?“

Маших се за џеп и пронађох ту карту. Показах је том задиханом дебељку. Он је цјепну и нареди повлачење.

Купио сам другу карту, сјео на трамвај и одвезао се натраг. Тако је настала ова прича. Ако је прочита дјевојка која је у претпрошлом пасусу гледала кроз прозор једног трамваја, шаљем јој још један поглед.

Ventilator Blues

Све је Киноџека
Сарајевски графит

1.

„Е, жмири трипут, матере ти.“

Сједили су у *Шейалишију* и гледали у замагљено стакло. Завјесе су биле негдје на прању. Било је јутро, кафана је била пуна гимназијалаца. Био је ту и онај тип што има жену и пиву. Сада је имао само пиву. Само та клипача и он. Не зна се ко је кога пио.

„Оћ’мо једну партију?“

„Море, вала.“

Пуцали су шибица. Једну партију је добио он. Другу је добио он. Морали су одиграти мајсторицу.

„Је л’ ти се игра још?“

„Јок, вала.“

„Ајмо.“

„Хајде, вала.“

Падао је снијег. Газили су по тој бљузги. Прешли су цаду баш на оном мјесту гдје су кола спуцала једног књижевника.

„Видимо се вечерас.“

„Важи, у пола девет.“

„Воздра.“

„Ма, јеби се.“

„Еј!“

„Ш’а је?“

„Воздра.“

„Је л’ да жмирим трипут?“

„Па, може. Онако, реално.“

2.

Знам, таман сам био изашао из Војне болнице у Нишу. Имао сам цијели дан на располагању. Требало је да се јавим у касарну тек у поноћ.

Мазнуо сам двије пљескавице у једној страћари. Погледао сам шта игра по кинима. У *Славици* су давали *Rattle and Hum*. У2. Отишао сам на прву јутарњу представу.

Било нас је двојица у сали и шеф је рекао: „Биће представа.“

И ето. Лупао сам ногом у сједиште преда мном. Има ту једна сцена са Би Би Кингом. пробају пред концерт. Ту он каже како има једну солажу, али не зна шта би с њом започео. Контао сам да му можда ја могу помоћи. Али ушао сам те вечери у касарну и заборавио његов проблем.

Затекао сам ону двојицу у *Шеталиишћу* како се убијају од досаде. Признајем, затекли су и они мене. Чуј приче, наћи ће се тек у пола девет. Шта да радим до тада?

Ето, могао бих имати нешто од њих, али не знам шта да започнем.

Ипак, далеко је пола девет. Испашће већ нешто дотад.

3.

Изашао сам из војске и отишао на море. Онда сам се вратио у Сарајево. Сутрадан сам отишао до Ђуђија. За почетак ми је усую вотку. Усуо је он мени и за крај, али то је било прилично касније.

Пустио је на видеу *Девеи и њо недеља*. Играли смо јамба. Чим би она дроца учинила нешто дивље, прекидали смо игру, хватали се за вотку и гледали. Није било лоше. Тек смо почињали. Не знам да ли нам је та дроца помагала.

Када видим да она игра у неком филму, одем да је погледам. Све је опакија и опакија.

Ипак, не знам да ли бих и са њом могао било шта започети када бих је и имао. Би Би би сигурно знао.

4.

Ево, ово је већ четврто поглавље приче и био би већ ред да почне та радња, ако је уопште и буде.

5.

У Сарајеву, као и у сваком другом граду, постоје разне банде. Али у Сарајеву постоји једна сасвим посебна банда. Гомила лудака који разваљују кино-сале. Били су то све пристојни људи, док нису окренули ћурак наопако.

Један је студирао права и, богами, апсолвирао. Али тада је одгледао *Девеџи* и *џо негеља*. Добро, јест му Ким Бејсинцер завртила главу, није да није. Тип је касније размишљао, разбијао је главу. Није му било јасно, гдје је она друга половина десете недјеље. Био је потиштен, контао је да су га начисто зајебали. То и није неки ваљан разлог да се постане члан банде разбијача кино-дворана.

Заправо, људи су се тек организовали. Нису имали ниједну акцију иза себе. Морали су да разгоде свој бијес. У граду и нема баш толико кина.

На крају, ствар је достигла усијање. Нису више могли да мирно сједе у мраку и гледају те дроце како плешу на платну. Одлучили су да изврше пробу негдје у унутрашњости.

6.

У извидницу су послали баш оног типа који је тражио другу половину десете недјеље. За акцију су изабрали дворану у Ч.

Купио је карту за филм и отишао у градску кафану на ћевапе и пиву.

Дворана кина је била прилично оронула. Столице дрвене, једне има, друге двије нема. Била је зима, једно

такво годишње доба, шта се ту могло. Примијетио је чудну ствар. Сви посјетиоци су се сабили доле, у првом реду. Нико није сједао. Сви су стајали и ћутали. Филм је почео и сконтао је у чему је штос.

У дну сале је стајала фуруна. Људи су се гријали око ње пред почетак пројекције. Филмско платно је на многим мјестима било пробушено. Ти дијелови филма су одлазили некуда. Била је ту гомила војника, нека дјеца и поручник са женом. Он ју је грлио, војска је буљила у њих и јела хљеб и паризер.

Сутрадан је поднесен извјештај шефу банде. Одлучено је да акцију разваљивања изврше сљедеће недјеље.

Када су се у недјељу увече вратили у Сарајево, договорили су се да престану са активностима банде наредне двије године. Тако је и било.

Онај маџан је наставио са потрагом за другом половином десете недјеље.

7.

Били смо дјеца и било је љето када су у Кинотеци давали циклус филмова о Тарзану. Џони Вајсмилер је начисто растурао тог љета у Кинотеци.

На благајни је радио чика Мехо. Имао је гомилу значки. Мањи дио свога богатства је излагао на благајни Кинотеке. Пуштао нас је бесплатно унутра. Џони је растурао. Морин О'Саливен је била у реду. Нисмо баш много мислили на њу тих дана.

8.

Знате већ какав је плафон у Кинотеци. Некакав је сав овалан. Прије неку годину, када је сала реновирана, плафон је пресвучен итисоном. Био је тамноцрвен, мислим. Не стојим баш добро с бојама. Зато и пишем приче, не цртам их.

Један мали нас је убјеђивао, док смо били дјеца, да је туда раније пролазила некаква улица и да је ту био тунел.

9.

Свакога љета, прије паузе, давали су *Тарзана*. Циклус би трајао неколико седмица. Чика Мехо је отишао с благајне и однио оне значке. Једном смо помислили на њега. „Можда је умро“, рекао је неко.

Морин О’Саливен је била све боља.

Задњи пут сам је гледао као стару баку у Аленовом филму *Хана и њене сесџре*. Када у Кинотеци дају *Ени Хол*, редован сам на представи.

Сада је као кино-оператер радио други тип. Мислим да се и он зове Мехо. Умије свашта с прстима. Када их протресе, звекеће. Добар је, филмови му баш много не прескачу.

Бал вамџира сам гледао десетак пута и никада нису приказали крај. Види се онај како се санка у сандуку и онда шпица.

Шпица.

10.

Прошле су двије године од прве успјешне акције. Нико се више није сјећао дана када је гомила лудака развалила кино-дворану у Ч.

Банда се опет окупила у једној напуштеној кући. Све је текло по старом. Жеђ за разваљивањем је расла из трена у трен.

„Не, још нисам нашао другу половину десете недјеље.“

„Не секирај се, има форе.“

„Да, има.“

11.

Била је недјеља. Тада су још давали у Кинотеци филмове недјељом. Више не дају. Опаметили се, рачунам.

Давали су *Чајфову земљу*. Чарлс Бронсон се спремао на двосатно ћутање и акцију. Припремали смо се, богам, и ми. Била је то представа од један сат. Било је већ један и пет. Било је и један и четр'ес' пет, али Чато никако да дође на ту земљу. Заправо, земље нигдје није ни било. Није било ни оператера, тако су нам рекли. Отишао је по траку и још га нема.

Елем, послѣ доброг сата, сат је био баш онако добар, долази тај тип. Пјан ко труба, да не кажем ко земља.

Иде ходником час цик час цак.

Чато се докопао земље. Земљу је бољело дупе. Филм је кренуо.

12.

Једна комшиница каже да тај што се доселио у гарсон-јеру у подруму ради у Кинотеци, цијепа карте. Ипак, био је то онај тип који нам је донио Чатову земљу.

У том стану пушта музику по цијели дан. Тип је знао да дернечи. Почињао би рано ујутру и убио би се до поднева. У једно такво јутро су га однијели на носили-ма. Није га било коју хефту. Онда се вратио и било је све по старом.

Једне вечери, било је љето, давали су *Вудсџок* на ноћ-ном програму.

Филм се завршио око четири ујутру. Чуо сам крике напољу. Гомила је бауљала низ степенице. Он је био на прозору и држао касетофон у рукама. Сантана је пра-шио свој ритам. Ујутру су на травњаку лежале флаше, цијела гомила.

13.

И тако чујем да је суспендован. Не виђам га баш ових дана.

Није било оног типа што зна свашта са својим прсти-ма. Комшија га је мијењао. Полупао је лончиће и траке. Пројекција је стала. Раја се мало побунила. Онда су се побунили баш пуно. Звиждање, урлање, лупање.

Једино је чика Мишо, онај Цигош из првог реда, десе-то мјесто, ћутао.

Мој комшија је излетио из кабине и све их истјерао из дворане, напоље, на улицу.

Чика Мишо је и даље сједио у првом реду. Отишли су, касније, на још по једну. Отишли су у *Шеџалиишџе*.

14.

Па ако су га суспендовали с посла, да га и ја ногирам из приче, а?

15.

Опет су у извидницу послали неуморног трагача. Требало је да извиди како стоје ствари с том Кинотеком. Мислили су да је растуре наредног дана.

Запазио је да их тај подухват неће много коштати. Карта је била право јефтина. Благајница Љубица је била љубазна. Мехо је радио свашта са тим својим прстима. Прије него што је сјео, разгледао је плакате који су висили на овалним зидовима.

Сјео је у седми ред. Било их је десетак у сали. Био је ту и чика Мишо.

Филм је почео и он је заборавио на све задатке које је требало да изврши. Изашао је након филма скроз згужван. На тренутак је помислио да је пронашао ону другу половину десете недјеље.

Тог дана у Кинотеци је на програму био *Стилкер*.

16.

Рекао је шефу да је све у реду. Планирали су да ршум направе сутра.

Свртили су прво у *Шейалииџије*. Онда су се мало мували. Прошли су поред кина *Први мај*. Давали су тамо

неки порнић. Секунда је фалила да промијене одлуку и улете тамо.

Ипак, ушли су у Кинотеку.

17.

Сједили су после у *Шеџалииџи*. Ударали су по тој пиви. Дошао је фајронт и разишли су се, свако својој кући. Био је задовољан, коначно је пронашао ону половину.

Нису развалили Кинотеку те вечери.

Сви су мислили на *Кристину* и нико није знао да ли се тип зове Карпентер или Крапетнер.

18.

Већ је осам и петнаест, већ би се могло кренути до оне двојице. У пола девет су се договорили.

19.

Ипак, нису одустали од намјере да развале једно кино. Учинили су то пет дана касније.

Убили су бога у *Кумровцу*.

20.

Стајао је на трамвајској станици већ петнаест минута.
Оног њота још није било на видику.

Најзад се појавио.

„Добро, човјече, ће си ти?“

„Ама, био у Кинотеци.“

„Јебига.“

Одлазе у *Херцејовину*. Тамо је пива јефтина, а и коно-
бар је тешки блесиметар.

„Ш’а си гледо?“

„Хичкок. *Породична завјера*.“

„Ваља ли ш’а?“

„Ма, прва лига.“